

Історія Державного гемологічного центру України. Частина 3, 2008–2016 роки

DOI: [https://doi.org/10.53036/2023-1\(111\)-1](https://doi.org/10.53036/2023-1(111)-1)

1 квітня 2008 року директором Державного гемологічного центру України було призначено Дрогомирецького Володимира Володимировича – дипломованого менеджера-економіста, випускника Національної академії державного управління при Президентіві України, прогресивного, досвідченого управлінця вищої ланки.

На своїй посаді Володимир Володимирович активно займався розвитком гемологічного центру та його матеріально-технічної бази. У 2008 році було створено науково-дослідну лабораторію з сучасним аналітичним обладнанням, що сприяло науковим дослідженням гемологічного спрямування. Також за його керівництва було створено сектор організації навчальних заходів, до цього спонукало розширення запиту на навчання з різних напрямків гемології. У 2009–2010 роках модернізовано навчальні класи, комфортно облаштовано кабінети і місця для експертизи, а також інші робочі приміщення гемологічного центру.

У 2008 Міністерством фінансів України ДГЦУ був атестований як наукова установа. З того часу вагоме місце у сфері інтересів центру займає наукова і науково-технічна діяльність. ДГЦУ виконує роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних розробок до стадії практичного їх застосування під час проведення науково-технічної експертизи у сфері видобутку і використання дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного і декоративного каміння, штучних заміників зазначеного каміння у вигляді сировини і готових виробів, зразків мінералів, мінеральних продуктів і гірських порід. З 2009 року ДГЦУ внесено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави (свідоцтво серії НД № 01175 від 24 квітня 2009 року).

У 2009 році ДГЦУ продовжує роботи зі стандартизації експертної оцінки дорогоцінного каміння (далі – ДК). У додаток до технічних умов ДГЦУ ТУ У 36.2–21587162.001:2002 «Діаманти» були створені технічні умови на кольорове дорогоцінне каміння за авторством В. Татарінцева, О. Беліченко і Л. Вишневської – ТУ У 36.2–21587162.002:2009 «Смарагди, рубіни, сапфіри сині, олександрити» і ТУ У 36.2–21587162-003:2009 «Камені дорогоцінні другого – четвертого порядку», які визначають порядок класифікування та атестації ДК. Ці ТУ були узгоджені з Мінфіном України та зареєстровані ДП «Укрметрестандарт» 17.05.2010. Вони набули чинності у 2010 році. Матеріали ТУ увійшли до оновлених навчальних курсів ДГЦУ «Атестація та експертна оцінка дорогоцінного каміння», методичних посібників до курсів та послуговували основою для вартісної оцінки ДК, що здійснює

ДГЦУ на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 27.07.1994 № 512 та від 31.05.1995 № 369 за «Довідником цін коштовного та декоративного каміння», який щоквартально видається ДГЦУ.

Запроваджена в ТУ система класифікування ДК є гармонізованою із системами оцінки ДК Гемологічного інституту Америки (GIA) та Американської лабораторії GCAL (Gem Certification & Assurance Lab), акредитованої за стандартом ISO 17025, зокрема для виконання судових експертиз та страхування.

З 2013 року ДГЦУ видає експертний висновок за результатами атестації діаманта відповідно до ТУ У 36.2–21587162.001:2002 та класифікації, ухваленої Міжнародною Алмазною Радою (IDC).

Продовжується активна робота ДГЦУ як національного органу Кімберлійського процесу (далі – КП). ДГЦУ бере участь у щорічних Пленарних зустрічах КП, проводить роботу відповідно до сертифікаційної схеми Кімберлійського процесу (далі – ССКП).

Зліва направо: В. Татарінцев, М. Рапапорт, Ш. Мордехай, О. Железнякова, Пленарна зустріч КП, Індія, 2008

Так, представники ДГЦУ – заступник директора – керівник відділу експертизи алмазів В. Татарінцев та провідний фахівець відділу експертизи алмазів О. Железнякова взяли участь у Пленарній зустрічі країн-учасниць КП, яка відбулася 3-6 листопада 2008 року в м. Нью-Делі (Індія). На зустрічі українська делегація мала перемовини з представниками країн, які є постійними партнерами України у торгівлі алмазами (Бельгія, Гвінея, Демократична Республіка Конго, Республіка Конго, Ізраїль, росія, Сьєрра-Леоне), взяла участь у семінарі з експертної оцінки алмазів та (неофіційно) у спеціальному засіданні Робочої групи алмазних експертів КП (WGDE), головою якої був пан Марк Бокстаел (Mark Van Bockstael), колишній директор Інституту гемології Бельгії при HRD. На зустрічі, крім

робочих моментів, продовжилось розпочате у попередні роки спілкування з головою «Rapaport Group» Мартіном Рапапортом та партнером з Візиту огляду КП алмазним контролером Ізраїлю паном Шмуелем Мордехаєм.

У 2009 році відбулась зустріч КП у м. Свакопмунді (Намібія), на якій Україну представляв заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев. Одним з основних питань, які обговорювали на зустрічі, був пошук рішення щодо можливості постачати алмази із зімбабвійського родовища Маранге, де у 2008 році урядовими військами було вбито близько 200 робітників і де сталися інші порушення прав людини з боку державних органів, після чого до Зімбабве застосували певні санкції, але країну не було виключено з лав КП. Серед важливих моментів зустрічі можна також зазначити, що на ній було створено наукову підгрупу з визначення характеристик сировинних алмазів та їх ідентифікації, підпорядковану Робочій групі експертів з алмазів.

У 2010 році пройшла зустріч КП у Єрусалимі (Ізраїль), де Україну представляв заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев. На зустрічі серед найбільш гострих питань була продовжена дискусія попередньої зустрічі КП у Намібії щодо питань контролю за видобуванням та експортом алмазів у Зімбабве, зокрема з конфліктного родовища Маранге. Але консенсус так і не був досягнутий, через що вперше за вісім років діяльності КП не було прийнято заключного комюніке. У співбесіді з керівником робочої групи з моніторингу В. Татарінцевим було обговорено питання щодо візиту огляду КП в Україну в 2011 році та узгоджено попередні строки візиту.

В. Татарінцев, Пленарна зустріч КП, Ізраїль, 2010

У червні 2011 року Україна в особі ДГЦУ приймала Візит огляду КП, що мав на меті, як і у 2005 році, перевірку країни на відповідність виконання нею вимог ССКП.

Команда Візиту, до складу якої входили представники Всесвітньої Алмазної Ради, Ізраїлю, Хорватії, Євросоюзу та інших країн, здійснила всі необхідні заходи з перевірки, заслухала доповіді вповноважених осіб ДГЦУ, керівництва Мінфіну, Державної митної служби України та відвідала Вінницький завод «Кристал». Перевіркою діяльності ДГЦУ як національного органу КП було повністю підтверджено відповідність роботи нашої організації вимогам ССКП.

Як повноправний член Всесвітньої конфедерації ювелірів (СІВЮ) і представник України ДГЦУ бере участь у щорічних конгресах СІВЮ.

Зліва направо: В. Дрогомирецький, М. Рапапорт, конгрес СІВЮ, Стамбул (Туреччина), 2009

У 2009 році відбувся конгрес СІВЮ у м. Стамбулі (Туреччина), на якому ДГЦУ представляли директор ДГЦУ В. Дрогомирецький та заступник директора В. Татарінцев. З привітальною промовою на конгресі виступив прем'єр-міністр (нинішній Президент) Туреччини Реджеп Таїп Ердоган. Між іншим на конгресі були проведені перемовини з представниками турецьких ювелірних компаній, головою «Rapaport Group» Мартіном Рапапортом та відбулось детальне ознайомлення з роботою Міжнародної алмазної лабораторії (IDL), яка здійснює гемологічну експертизу діамантів у Туреччині.

У 2010 році конгрес СІВЮ проходив у Мюнхені (Німеччина), на якому ДГЦУ представляли заступник директора В. Татарінцев і провідний спеціаліст відділу експертизи алмазів ДГЦУ О. Железнякова. Конгрес проходив за сприяння компанії Messe München International та торгової виставки дорогоцінного каміння і ювелірних виробів «Inhorgenta Europe 2010». На конгресі була схвалена резолюція ради директорів конфедерації щодо номенклатури штучно створених алмазів: «СІВЮ приймає терміни "алмаз, вирощений у лабораторії", "алмаз, створений у лабораторії" та "синтетичний алмаз" для опису неприродних алмазів». Згодом ці терміни увійшли до міжнародного стандарту ISO 18323:2015 «Jewellery – Consumer confidence in the diamond industry» («Вироби ювелірні – Споживацька довіра в індустрії алмазів»). До цього часу СІВЮ визнавала лише термін «синтетичний» для опису таких алмазів. Були схвалені також «Синя книга гемологічної лабораторії» («The Gemmological Laboratory Book»), у якій рекомендовано найкращі методи та загальні вимоги до ге-

В. Татарінцев, конгрес СІВЮ, Мюнхен (Німеччина), 2010

мологічних лабораторій у всьому світі, керівництво споживача «Діаманти, дорогоцінні камені, перли та дорогоцінні метали», також система торгового кодування облагородженого дорогоцінного каміння, розроблена спільно з Міжнародною асоціацією кольорового дорогоцінного каміння та Американською асоціацією торгівлі дорогоцінним камінням (AGTA). В. Татарінцев узяв участь в обговоренні і створенні «Синьої книги гемологічної лабораторії».

Крім того, в рамках конгресу відбулась гемологічна міні-конференція, присвячена рубіну «Рубіновий день», яка започаткувала цикл заходів, заснованих італійською гемологією Маргаритою Суперчі (Margherita Superchi) і присвячених найпопулярнішому дорогоцінному камінню.

У 2010 році ДГЦУ офіційно визнаний як зареєстрована гемологічна лабораторія СІВЮ. Про це своїм листом від 14 жовтня 2010 року повідомив президент СІВЮ д-р Гаetano Кавальєрі. Отримання ДГЦУ статусу лабораторії СІВЮ свідчить про визнання наукової та експертної діяльності гемологічного центру міжнародною гемологічною спільнотою.

У рамках розвитку лабораторної бази у 2009 році ДГЦУ придбав у Лондоні дослідницький оптичний прилад «DiamondView™», розроблений компанією «Де Бірс», який дозволяє аналізувати внутрішню будову кристалів алмазу (у тому числі огранованих) за онтогенічними рисунками їх росту, що виявляються під дією високоенергетичного короткохвильового ультрафіолетового випромінювання.

Прилад «DiamondView™»

Основне призначення приладу – розпізнавання природних і синтетичних алмазів. Для останніх є дуже характерними структури росту у вигляді так званого «мальтійського хреста». Прилад дозволив здійснювати експертизу алмазів за походженням (природний/синтетичний) на суттєво вищому рівні. Він використовується в експертній роботі ДГЦУ майже щодня. Застосування цього приладу, а також проведені за науковою тематикою інші роботи з огранованими алмазами суттєво розширили наукову базу експертних робіт, у результаті яких було створено низку методичних й інструктивних матеріалів, серед яких «Методична інструкція з розпізнавання природи огранованих алмазів» (2012), «Методична інструкція з розпізнавання природи кольору чорних огранованих алмазів» (2012), «Методика паспортизації огранованих алмазів» (2016), «Керівництво користувача ідентифікаційної бази даних алмазних ювелірних вставок ДГЦУ» (2016) та інші.

У червні 2009 року було вперше опубліковано довідковий бюлетень «Довідник цін коштовного та декоративного каміння», в якому на виконання постанови Кабінету Міністрів

України від 31 травня 1995 р. № 369 публікуються цінні показники на дорогоцінне, напівдорогоцінне та декоративне каміння. Водночас у журналі «Коштовне та декоративне каміння», як у науково-практичному виданні, продовжено публікацію матеріалів за результатами наукових досліджень дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння, висвітлення наукових досягнень та розробок у сфері гемології тощо. Журнал «Коштовне та декоративне каміння» увійшов до переліку наукових фахових видань України, затверджених ВАК України.

15 грудня 2011 року на посаду директора ДГЦУ призначено кандидата технічних наук Лисенка Олексія Юрійовича, який мав значний досвід управління державними підприємствами. Зокрема, Олексій Юрійович працював генеральним директором концерну УНВК «Укркольормет», заступником Міністра промислової політики України – головою Державного департаменту виробництва та переробки дорогоцінних металів, а також генеральним директором КП «Кіровгеологія».

На своїй посаді Олексій Юрійович активно займався розвитком гемологічного центру, велику увагу приділяв науковим дослідженням, розвитку та вдосконаленню нормативної бази, поглибленню міжнародних зв'язків установи.

Так, у 2012 році під його керівництвом була створена робоча група з підготовки Закону України «Про гемологію», яка підготувала проєкт закону під робочою назвою «Про заходи щодо впорядкування ринку коштовного і декоративного каміння України».

Упродовж 2013 року керівником ДГЦУ було підписано Генеральні договори, які охоплюють основні аспекти гемологічного сектору економіки України, а саме: з Казахстаном (АТ «НаЦЕКС»), з Італією (ICE – Italian Trade Commission), з США (Rockland Financial Corporation), з Чеською Республікою (Spartacus Partners Corporation), а також з Міністерством культури АР Крим (Україна).

Зліва направо: О. Лисенко, В. Клепчуков, Пленарна зустріч КП, м. Вашингтон (США), 2012

У 2012 році відбулась зустріч КП у Вашингтоні (США), на якій Україну представляли директор Департаменту державної політики у сфері пробірної нагляду, документів суворості звітності та лотерейної діяльності Міністерства фінансів України В. Клепчуков, директор ДГЦУ О. Лисенко, заступник директора В. Татарінцев і провідний фахівець відділу експертизи алмазів О. Железнякова.

Під час зустрічі було визначено, що актуальне питання запропонованих Комітетом з перегляду ССКП (СКР) змін до визначення терміну «конфліктні алмази», яке багаторазово обговорювалось на різних засіданнях і конференціях у попередні роки, залишилось невирішеним внаслідок недосягнення консенсусу.

За результатами роботи зустрічі наша організація вийшла до керівництва Мінфіну з низкою актуальних пропозицій, найважливіша з яких – внесення доповнень до Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» у частині вимог КП щодо обов'язкової перевірки наявності сертифікатів КП митними органами. Ця пропозиція була підготовлена і отримала погодження від Мінфіну, Мін'юсту та зареєстрована як законопроект Верховною Радою України, але не знайшла підтримки з боку ДМСУ.

У 2012 році відбувся конгрес СІВЮ у м. Віченца (Італія), на якому ДГЦУ представляв заступник директора В. Татарінцев.

Зліва направо: В. Татарінцев, представник італійської ювелірної компанії О. Будная, Президент СІВЮ д-р Гаєтано Кавальєрі, Віченца (Італія), 2012

Конгрес проходив у рамках Міжнародного ювелірного форуму, програма якого включала засідання Міжнародної алмазної ради (WDC), спеціальний семінар з корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку ювелірної галузі й весняну ювелірну виставку «VicenzaOro».

Плідні дискусії велися щодо визначень перлів, гідрофану, номенклатури різновидів кварцу, рубінів, залікованих склом, інших номенклатурних питань. У рамках конгресу відбулась гемологічна мініконференція, присвячена турмаліну («Турмаліновий день»), на якій доповідачі зробили огляд різновидів турмаліну, його гемологічних характеристик, основних світових родовищ (африканських, австралійських та ін.), продемонстрували фотографії унікальних кольорових зразків турмаліну. Ця конференція стала логічним продовженням циклу заходів, започаткованих на конгресі СІВЮ 2010 року.

У 2013 році зустріч КП пройшла у м. Йоганнесбурзі (ПАР), на якій Україну представляли директор ДГЦУ О. Лисенко, заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев, директор Східного казенного підприємства пробірного контролю Є. Хупенія і провідний фахівець відділу експертизи алмазів А. Єфремов.

Серед найважливіших моментів зустрічі можна відзначити те, що на ній були прийняті зміни до ССКП, які ДГЦУ врахував у своїй подальшій роботі. До того ж представники гемо-

логічного центру провели плідні переговори з керівниками Робочої групи КП зі статистики та Робочої групи алмазних експертів КП. Переговори з керівництвом Робочої групи зі статистики показали взаємний інтерес та актуальність питань внутрішнього контролю за обігом алмазів у сфері товарів подвійного призначення. За результатами переговорів з керівництвом Робочої групи алмазних експертів Україна стала членом цієї групи. На Пленарній зустрічі в рамках групи також було створено наукову підгрупу з визначення характеристик сировинних алмазів та їх ідентифікації.

О. Лисенко з керівницею Робочої групи КП зі статистики панєю Каролін Френсіс (Carolyn T. Francis), м. Йоганнесбург (ПАР), 2013

20 серпня 2013 року в офіційному журналі ЄС (№ L 222) оприлюднено Виконавчий регламент Європейської Комісії 789/2013, яким підтверджується статус ДГЦУ як уповноваженої установи з оформлення сертифікатів та вирішення інших питань упровадження вимог ССКП при торгівлі необробленими алмазами.

У 2014 році відбулась зустріч КП у м. Гуанчжоу (Китай), на якій Україну представляли директор ДГЦУ О. Лисенко і заступник директора ДГЦУ В. Татарінцев. На зустрічі серед іншого було підкреслено, що Китай займає другу позицію у світі за обсягами обробки алмазів та споживання ювелірних виробів з ними. Вперше в засіданнях КП взяла участь Гренландія. Нещодавно на цьому острові були знайдені потенційно алмазонасні породи (кімберліти) та в донних відкладах шельфової зони тисячі дрібних (до 2,5 карата) кристалів алмазу. Гренландія запланувала брати участь у роботі КП через ЄС.

У 2014–2016 роках фахівці відділу експертизи алмазів здійснили критичний огляд чинних національних стандартів України у сфері гемології і ювелірної справи та їх зіставлення із стандартами ЄС. Були розроблені пропозиції щодо вдосконалення цих документів та гармонізації їх з європейськими стандартами. Виконано неофіційний переклад на українську мову стандарту ISO 18323:2015 (E) «Jewellery – Consumer confidence in the diamond industry» («Ювелірні вироби – впевненість споживачів в алмазній індустрії»), який набув чинності в Європі у 2015 році. Показана перспективність та доцільність упровадження цього стандарту в Україні, а згодом було розроблено ідентичний національний нормативний документ.

О. Беліченко, Всесвітня рада з бурштину.
Почесна медаль президента міста Гданська, Польща, 2012

З 2006 року ДГЦУ представляє Україну у Всесвітній раді з бурштину. Керівник відділу О. Беліченко бере участь у роботі комісії Ради і щорічних засіданнях, де звітує про розвиток бурштинової галузі України.

У 2012 році за багаторічну роботу у Всесвітній раді з бурштину і значний особистий внесок у становлення міста Гданська як світової столиці бурштину О. Беліченко отримала подяку та почесну медаль президента міста Гданська.

У травні 2013 року мер міста Гданська (Польща) Павло Адамович відзначив ДГЦУ Подякою за участь у роботі Всесвітньої ради з бурштину за період 2008–2013 років.

У 2015 році Олена Беліченко увійшла до переліку сертифікованих експертів Міжнародної асоціації бурштинників.

Під керівництвом Лисенко Олексія Юрійовича на новий рівень вийшла наукова діяльність гемологічного центру. Була створена Науково-технічна рада ДГЦУ, особлива увага приділялась розвитку і розширенню наукових досліджень. І як наслідок, у 2012 році ДГЦУ успішно пройшов зовнішню атестацію своєї наукової діяльності. За висновками експертної комісії з проведення державної атестації науково-дослідних (науково-технічних) установ та згідно з наказом Держінформ-

науки України від 1 жовтня 2012 року № 175 «Про затвердження результатів атестації бюджетних наукових установ» Державний гемологічний центр України при Міністерстві фінансів України атестовано з рейтинговою оцінкою 361 бал та віднесено до категорії «Б1» терміном на 5 років.

Починаючи з 2013 року за результатами виконання науково-дослідних робіт ДГЦУ отримав численні патенти та авторські свідоцтва.

У 2008-2016 роках фахівці ДГЦУ брали активну участь у низці міжнародних наукових конференцій, теми доповідей охоплювали широке коло напрямів гемологічних досліджень.

2009	<p>Міжнародна науково-практична конференція «Наукові дослідження та їх практичне застосування. Сучасний стан та шляхи розвитку», Одеса.</p> <p>Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми та шляхи їх вирішення в науці, транспорті, виробництві та освіті», Одеса.</p>
2010	<p>Міжнародний симпозиум «Добування та обробка бурштину в Самбії», Калінінград.</p> <p>Міжнародна науково-практична конференція «Наукові дослідження та їх практичне застосування. Сучасний стан та шляхи розвитку», Одеса.</p>
2011	<p>II Міжнародна науково-практична конференція «Геологічні пам'ятки – яскраві свідчення еволюції Землі», Кам'янець-Подільський.</p> <p>Міжнародна конференція «Наукові засади геолого-економічної оцінки мінерально-сировинної бази України та світу», Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київ.</p> <p>Третя міжнародна науково-практична конференція «Український бурштиновий світ», Рівне.</p> <p>Міжнародна науково-практична конференція «Торговельні шляхи бурштину», Калінінград.</p>
2012	<p>Міжнародний науковий семінар «Від смоли хвойних до бурштину. Ідентифікація викопних смол», Київ.</p> <p>I Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння», Київ.</p> <p>Міжнародна наукова конференція «Моделі утворення алмазу та його корінних джерел. Перспективи алмазності Українського щита і суміжних територій», Київ.</p> <p>Науково-практичний семінар «Використання електронної мікроскопії та іншого електронно-оптичного обладнання для вирішення наукових та прикладних завдань у сучасній гемології», Київ.</p>

2013	<p>Міжнародний науковий симпозиум «Бурштин. Родовища. Колекції. Ринок», Гданськ, Польща.</p> <p>Міжнародна наукова конференція «Бурштин та його імітації», Калінінград.</p> <p>Міжнародна наукова конференція «Сучасні проблеми природничих наук», присвячена 155-річчю з дня народження першого українського академіка землезнавця Павла Аполлоновича Тутковського, Київ.</p> <p>Наукова конференція «Від мінералогії до геохімії», присвячена 130-річчю з дня народження академіка Олександра Євгеновича Ферсмана», с. Берегове, АР Крим.</p> <p>Наукова конференція «Гранітоїди: умови формування і рудосність», Київ.</p> <p>II Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння», Київ.</p>
2014	<p>III Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння», Київ.</p> <p>Тренінг-семінар «Все про будівельний камінь Китаю», Сямень, КНР.</p> <p>Семінар «Стандартні зразки та перевірка кваліфікації у лабораторній практиці», VII Міжнародний форум «Комплексне забезпечення лабораторій», Київ.</p>
2015	<p>IV Міжнародна наукова конференція «Природничі музеї та їх роль в освіті і науці», Київ.</p> <p>IV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння», Київ.</p> <p>II Всеукраїнська науково-практична конференція «Необхідність та проблеми формування економіки інтелектуального капіталу в Україні», Київ.</p>
2016	<p>Друга міжнародна науково-практична конференція «Балтійський бурштин і смоли світу», Калінінград.</p> <p>Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми наук про Землю: використання природних ресурсів і збереження оточуючого середовища», Брест, Білорусь.</p> <p>V Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння», Київ.</p>

Ю. Ладжун, наукова конференція «Від мінералогії до геохімії», с. Берегове, АР Крим, 2013

Протягом усіх років фахівці гемологічного центру продовжували вдосконалювати свій професійний рівень.

У 2008 році з метою обміну досвідом в рамках наукових досліджень у царині коштовного каміння гемолог Ю. Гаєвський і В. Сурова ознайомилися з методами синтезу коштовного каміння для визначення діагностичних ознак штучно отриманих дорогоцінних і напівдорогоцінних каменів у лабораторії синтезу мінералів Інституту експериментальної мінералогії Російської академії наук. Зі свого боку фахівці ДГЦУ

представили доповідь про дослідження зразків кварцу за допомогою ІЧ-Фур'є спектрометра моделі «Nicolet 6700».

У 2009 році експерти Ю. Ладжун і В. Сурова підвищували кваліфікацію в НОЗ «Гемологічний інститут» (москва) за програмою «Діагностика і оцінка органогенних ювелірних каменів».

У серпні 2010 році головний фахівець ДГЦУ Ю. Гаєвський підвищував свій професійний рівень в одній з провідних гемологічних лабораторій Європи SSEF у м. Базель (Швейцарія). Він успішно опанував курс «Наукові методи гемологічних досліджень» та ознайомився з практикою використання новітніх наукових приладів для гемологічної експертизи, а також з процесом експертизи коштовного каміння високої вартості.

Ю. Гаєвський, Базель (Швейцарія), 2010

У грудні 2010 року співробітники ДГЦУ О. Беліченко, Л. Вишневська, О. Белевцев покращували свої фахові знання і вміння в лабораторії «Gemlab», м. Бангкок. Під керівництвом відомого у світі гемолога та експерта з облагородження дорогоцінного каміння Теда Темеліса вони опанували курс «Облагодження дорогоцінного каміння». Методика викладання на курсах є по-своєму унікальною, оскільки слухачі можуть не тільки дослідити кілька сотень зразків облагороджених дорогоцінних каменів, але й практично здійснити процес облагородження в лабораторії.

У 2011 О. Беліченко пройшла наукове стажування за темою «Інфрачервона спектроскопія бурштину та викопних смол» у Відділенні Бурштину Музею Землі ПАН у Варшаві. Стажування відбувалось під керівництвом професора, доктора наук Барбари Космовської-Церанович. Упродовж стажування вивчалися та аналізувалися методи інтерпретації інфрачервоних спектрів викопних смол. Особливу увагу було приділено аналізу колекції викопних смол, яку протягом 60 років збирали в Музеї Землі – провідній науковій базі світу з вивчення та діагностики викопних смол. Музей Землі передав 28 зразків викопних смол до ДГЦУ з метою створення бази даних.

У 2012 році головний фахівець Ю. Ладжун здійснив навчання за курсом «Діагностика та оцінка кольорових дорогоцінних й ювелірних каменів» Гемологічного інституту Америки за програмами: «Сутність кольорових каменів», «Кольорові камені», «Ідентифікація кольорових каменів». Після успішного закінчення отримав відповідні сертифікати.

У 2008-2016 роках ДГЦУ продовжував приділяти значну увагу міжнародній виставковій діяльності, активно брав участь в обговоренні шляхів розвитку ювелірної та каменедобувної промисловості України, впливав на наукові розробки щодо декоративності та стандартизації дорогоцінного і декоративного каменю на різних міжнародних виставках, форумах, наукових конференціях.

Головні фахівці Ю. Гаєвський і С. Зубарев у 2008 році відвідали виставку «Bangkok Gems and Jewellery Fair» у Бангкоку, де зібрали відомості щодо цін насамперед на ограничене дорогоцінне каміння, зокрема топаз блакитний, димчастий кварц, аметист, цитрин. Також виконали аналіз асортименту різних рідкісних каменів, зокрема таафеїту, біксбіту тощо.

Керівник відділу експертизи дорогоцінного каміння, експерт Міжнародної асоціації бурштинників О. Беліченко регулярно працює в постійній міжнародній експертній комісії міжнародних виставок бурштину «Amberif» й «Ambermart» (м. Гданськ, Польща).

Щороку ДГЦУ бере активну участь у Міжнародних ювелірних виставках «Ювелір Експо Україна» як організатор: виконує безкоштовно експертизу каміння для відвідувачів заходу, науковці центру виступають з доповідями на семінарах, беруть участь в усіх заходах цієї ювелірної події року. Діяльність гемологічного центру у виставках відзначено дипломами «За багаторічне та надійне партнерство».

О. Беліченко, виставка бурштину «Amberif», м. Гданськ (Польща), 2010

А. Ткаленко, відкриття виставки «Ювелір Експо Україна», м. Київ (Україна), 2016. Диплом «За багаторічне та надійне партнерство»

Зліва направо: В. Ляшок, О. Горобчишин, форум «Індустрія каменю», м. Київ (Україна), 2011

З 2008 року ДГЦУ спільно з Торгово-промисловою палатою України та Науково-технічним алмазним концерном «Алкон» в рамках щорічного Міжнародного форуму «Індустрія каменю» проводили науково-практичні семінари «Особливості обробки та використання природного каменю». Крім наукових доповідей, фахівці ДГЦУ давали консультації з оцінки декоративного каміння та відомості про наявні родовища декоративного каменю України.

На основі досвіду, набутого під час організації семінарів, у 2012 році в місті Києві за ініціативи ДГЦУ започатковано щорічну міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні технології та особливості видобутку, обробки і використання природного каміння».

З 2 по 4 вересня 2013 року пройшов Міжнародний семінар за темою «Пізнаємо камінь: матеріали з природного каменю Каррари; машини та обладнання для видобутку і обробки природного каменю», організований геологічним центром, ІЧЕ – Агентством з розвитку та інтернаціоналізації італійських підприємств і відділом розвитку торговельного обміну Посольства Італії за співпраці з Асоціацією виробників каррарського мармуру «IMM Carrara» та Національного союзу архітекторів України. Семінар «Пізнаємо камінь» було проведено в рамках всесвітнього проєкту «Тоскана – світовий центр видобутку і обробки мармуру».

Напередодні однієї з найбільших у світі виставок декоративного каміння «Xiamen Stone Fair 2014» у м. Сямень (КНР) компанією «Xiamen Pagoda-Build Co., LTD» з 27 лютого по 4 березня 2014 року було проведено професійний семінар-тренінг за темою «Все про будівельний камінь Китаю».

О. Гелета, тренінг-семінар «Все про будівельний камінь Китаю», м. Сямень (КНР), 2014

Семінар-тренінг розробили для керівників компаній, менеджерів із закупівель, постачання, інженерів будівельних організацій, дизайнерів. Головним завданням семінару-тренінгу був розгляд усіх аспектів видобутку та обробки каменю, особливостей логістики і ведення ділових відносин з китайськими компаніями.

Для читання окремого блоку лекцій був запрошений фахівець ДГЦУ – заступник директора – керівник відділу експертизи напівдорогоцінного та декоративного каміння, кандидат геологічних наук О. Гелета. Він представив наукову лекцію про геологічні аспекти утворення гірських порід, які використовують як декоративне каміння у будівництві й архітектурі, їх мінералогічні, фізико-механічні і текстурно-коліристічні властивості, а також діагностичні ознаки і якісні параметри.

З 21 по 24 травня 2014 року в місті Каррара (Італія) відбулась 32-а міжнародна виставка мармуру, технологій та дизайну «Carrara Marmotec 2014». У рамках співпраці ДГЦУ з IMM виставку відвідав О. Гелета.

Упродовж заходу він провів зустріч з Президентом та Віце-президентом Асоціації IMM. Під час зустрічі було домовлено про основні напрямки подальшої співпраці між IMM і ДГЦУ та зазначено про обопільну зацікавленість сторін у цій співпраці.